

Dröjsmål

Köprätt - Dröjsmål - Fel i vara

Dröjsmål

Dröjsmål innebär att säljaren inte levererar varan i tid enligt avtalet. Vad som räknas som "i tid" bestäms i första hand av avtalet mellan parterna. Har man bestämt ett exakt datum är det detta datum som gäller. Om ingen tidpunkt avtalats gäller olika regler beroende på vilken lag som används.

I köplagen (KöpL) anses dröjsmål föreligga när varan inte avlämnas i tid och det inte beror på köparen (**22 §**). Om ingen leveranstid har avtalats säger lagen att varan ska avlämnas inom **skälig tid** (9 §). Vad som är skälig tid varierar beroende på varans art och omständigheterna i det enskilda fallet.

Jämför med konsumentköplagen (KKL) där skyddet starkare för köparen (konsumenten). I KKL gäller alltid att varan ska levereras utan onödigt dröjsmål och senast inom 30 dagar om inget annat avtalats (2:2).

Påföljder

När säljaren begår ett **avtalsbrott**, antingen genom **dröjsmål** eller genom att varan är felaktig, kan köparen vända sig till olika påföljder. Påföljderna framgår av **23 §** och framåt i Köplagen.

En första möjlighet är att köparen **håller inne sin betalning (42 §)**. Detta fungerar som en form av säkerhet – köparen behöver inte betala förrän säljaren har fullgjort sin prestation. På det sättet kan köparen använda betalningen som påtryckningsmedel om leveransen försenas eller om varan visar sig felaktig.

Köparen kan även kräva **fullgörelse (23 §)**, det vill säga leverans av varan eller avhjälpande av felet. I köplagen finns dock ett undantag som ger säljaren möjlighet att undgå fullgörelse om det finns ett hinder utanför dennes kontroll som inte skäligen kan övervinnas. Fullgörelse är alltså inte en absolut rättighet för köparen.

Om varan är felaktig och avhjälpande eller omleverans inte sker, kan köparen i stället kräva **prisavdrag (37-38 §§)**. Prisavdraget ska motsvara den värdeminskning som felet medför.

En mer långtgående påföljd är **hävning**. Enligt köplagen (25 §) får köparen häva köpet vid dröjsmål om dröjsmålet är av **väsentlig betydelse** för köparen och **säljaren insåg eller borde ha insett detta**. Det innebär ett dubbelt krav: både att förseningen är allvarlig för köparen, och att *säljaren hade vetskap eller borde ha förstått att leveranstiden var avgörande*.

Köparen kan också välja att sätta ut en rimlig tilläggstid för leveransen. Om säljaren inte levererar inom denna tid får köparen häva, oavsett om säljaren hade insikt eller inte.

I konsumentköplagen (3 kap. 5 § KKL) är reglerna mer förmånliga. Konsumenten kan häva när dröjsmålet är av väsentlig betydelse för konsumenten, utan krav på att säljaren insåg det. Dessutom

kan konsumenten häva om säljaren vägrar leverera eller om det är uppenbart att leverans inte kommer att ske inom avtalad eller rimlig tilläggstid.

Skillnaden kan sammanfattas så här:

- KöpL: hävning kräver normalt både att dröjsmålet är väsentligt och att säljaren hade insikt, men köparen kan också sätta en tilläggstid – då behövs inte insiktskravet.
- KKL: hävning kräver bara att dröjsmålet är väsentligt för konsumenten; säljarens insikt saknar betydelse, och reglerna är tvingande.

Slutligen kan köparen begära skadestånd (27 § vid dröjsmål, 40 § vid fel). Skadeståndet syftar till att ersätta den ekonomiska skada som avtalsbrottet orsakat och bygger på det så kallade kontrollansvaret. Säljaren kan undgå ansvar endast om han visar att avtalsbrottet beror på ett hinder utanför hans kontroll som inte skäligen kunde förutses eller undvikas.

From:

<https://juridik.kristiansen.nu/> - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:

<https://juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=kopratt:drojsmal>

Last update: **2025/10/01 08:31**

